

Mar, roses, llibres...

Estimats nins i nines, professors i professores, amics tots,

Un dels primers llibres que vaig llegir quan era jove va ser *Te deix amor, la mar, com a penyora*, de la nostra reconeguda novel·lista Carme Riera. Es tracta d'un recull de relats on els protagonistes són éssers que viuen una mica al marge de la societat i en els quals el mar és sovint un personatge més, fins al punt de condicionar les seves vides i portar-les a situacions límit. Això és el que heu fet, si fa no fa, la majoria de vosaltres, ja sigui amb una narració o amb un poema. Tots els membres del jurat hem valorat l'esforç que suposa traslladar al paper les emocions, les experiències, la imaginació, la solidaritat, l'enginy..., de manera que la tria no ha estat fàcil, ens podeu ben creure. Tanmateix tots els treballs tenien com a denominador comú el fet que, per regla general, heu fet de la mar l'epicentre del vostre argument, és a dir, l'eix al voltant del qual els vostres personatges han estimat, han lluitat, han patit... Han viscut, en definitiva.

La majoria heu descrit una mar amable i hospitalària que acull per igual peixos, mol·luscs, sirenes, mariners, surfistes, vaixells, criatures fantàstiques, tresors submergits... Una mar plena de vida però que també, en ocasions, comporta amenaces i perills, especialment quan s'enfada o apareixen les temibles tempestes que transformen per complet la seva plàcida fesomia. No debades una de les nostres dites més populars és aquella que afirma que "La mar fa forat i tapa", la qual cosa vol dir que, tot i la seva bellesa, pot arribar a ser summament perillosa. La casualitat –una terrible casualitat, d'altra banda- va fer que el mateix dia que ens reunirem els membres del Jurat morissin ofegats més de 700 immigrants que pretenien arribar a les costes del Mediterrani per tal de trobar unes condicions de vida millors que les dels seus països d'origen. Per ventura pensareu que això té molt poc de literari, però precisament una de les característiques de la literatura és que, un moment donat, pot ser una bona eina per transmetre valors com ara la bellesa, la solidaritat o la compassió envers aquelles persones o col·lectius que més ho necessiten.

Pensem-hi per un moment, en aquestes paraules. Tots els que vivim en aquesta part del Mediterrani tenim la sort de pertànyer a la societat del benestar, a pesar de la crisi econòmica i les retallades. Això ens permet tenir una família, poder menjar cada dia, anar a escola, jugar amb els amics... Però només uns quants quilòmetres per davall, no massa, la situació de la majoria de nins i nines és molt diferent, sovint desesperada. La literatura, és a dir, els vostres poemes i relats, poden ser el pont que uneixi aquestes dues realitats i acostar-les per tal que les diferències entre uns i altres no siguin tan grans. No serà una tasca inútil, com pensen molts. Escriure, entre altres coses, serveix per crear móns paral·lels al nostre, però també per crear consciència i contribuir d'aquesta manera a fer del nostre planeta un lloc més humà i habitable.

Enhorabona a tots i totes, i Felç Sant Jordi!

Es Liceu, 23 d'abril de 2015